

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi eräistä poikkeuksista
papiston erioikeuksiin**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan kirkolliskokouksen ehdotuksesta säädettäväksi laki eräistä poikkeuksista papiston erioikeuksiin. Papiston erioikeuksien mukaan kirkkoherraa, kappalaista ja kanttoria ei voida nykyisin siirtää toiseen virkaan, elleivät he anna siihen suostumustaan. Ehdotetun lain mukaan kirkkolaissa voitaisiin säätää, että kirkkoherra, kappalainen ja kant-

tori, jonka virka seurakuntajaon muuttamisen takia lakkautetaan, voidaan siirtää toiseen virkaan.

Esitys liittyy eduskunnalle erikseen annettavaan esitykseen kirkkolaiksi. Lain on tultava voimaan viimeistään samana päivänä kuin kirkkolaki, jonka ehdotettu voimaantulopäivä on 1 päivä tammikuuta 1994.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Kun seurakunta lakkautetaan siirtämällä sen koko alue ja kaikki jäsenet yhteen tai useampaan muuhun seurakuntaan, tämä johtaa lakkautetun seurakunnan virkojen lakkauttamiseen. Tällainen muutos ei kuitenkaan nykyisin voi tulla voimaan kirkkoherran, kappalaisen ja kanttorin suostumuksetta ennen kuin nämä virat seuraavan kerran tulevat avoimiksi. Tämä johtuu vuonna 1723 annetuista papiston erioikeuksista ja pappissäädyllä 1789 annetusta vaakuutuksesta, joiden mukaiset erioikeudet ovat näiltä osin edelleen voimassa.

Edellä selostetusta asiointilasta voi seurakuntien toiminnalle ja hallinnolle aiheutua vaikeuksia. Seurakuntaliitokset tulisi voida toteuttaa myös silloin, kun kaikki edellä mainitut virat eivät ole avoinna eivätkä viranhaltijat suostu virkansa lakkauttamiseen ja heidän siirtämiseensä toiseen virkaan.

Epäkohdan korjaamiseksi ehdotetaan säädettäväksi laki, jonka mukaan papiston erioikeuksista voidaan poiketa siten, että perustuslainsäätämisjärjestystä noudattamatta kirkkolaissa voidaan säätää edellä mainittujen viran-

haltijoiden siirtämisestä seurakuntajaon muuttamisen yhteydessä toiseen virkaan. Kirkolliskokouksen ehdottaman uuden kirkkolain 13 luvun 3 §:ään on otettu näiden viranhaltijoiden siirtämistä koskeva säännös.

2. Esityksen organisatoriset ja taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole välittömiä taloudellisia vaikutuksia. Se mahdollistaa nykyistä joustavamman seurakuntien yhdistämisen ja muut seurakuntajaon muutokset. Näin seurakunnista voidaan muodostaa sellaisia yksiköitä, joissa taloudelliset voimavarat voidaan käyttää mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti. Uudistus voi siis aikaa myöten merkitä seurakuntien kulujen säästöä.

3. Asian valmistelu

Lakiehdotus on valmisteltu kirkkolain kokonaisuudistuksen yhteydessä kirkkolain uudistamiskomiteassa, joka on jättänyt mietintönsä

kirkolliskokoukselle 16 päivänä kesäkuuta 1988 (Suomen ev.-lut. kirkon keskushallinto, Sarja A 1988:2/1—2).

4. Voimaantulo

Lain olisi tultava voimaan joko ennen tai ainakin samanaikaisesti kuin kirkolliskokouksen ehdottama uusi kirkkolaki.

5. Säättämisjärjestys

Lakiehdotus on käsiteltävä perustuslainsäätämisyjärjestyksessä, koska valtiopäiväjärjestyksen 67 §:n 3 momentin mukaan säätyjen erioikeuksista on voimassa, mitä perustuslaista on säädetty.

Edellä olevan perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

eräistä poikkeuksista papiston erioikeuksiin

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä määrätyllä tavalla, säädetään:

1 §

Sen estämättä, mitä 16 päivänä lokakuuta 1723 annettujen papiston erioikeuksien ja papissaädylle 2 päivänä maaliskuuta 1789 annetun vakuutuksen nojalla on erioikeutena voimassa, kirkkolaissa voidaan säätää, että vakinaisen kirkkoherra, kappalainen ja kanttori, jonka virka seurakuntajaon muuttamisen takia

lakkautetaan, voidaan siirtää papin- tai kanttorinvirkaan laajentuvassa tai muodostettavassa seurakunnassa taikka muussa seurakunnassa, jota seurakuntajaon muutos koskee.

2 §

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 199 .

Helsingissä 26 päivänä maaliskuuta 1993

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ministeri Tytti Isohookana-Asunmaa